

# ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

## Дар бораи воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 1999, №12, мод.312; соли 2002, № 4, қ.1, мод.266; соли 2006, №4, мод. 192; соли 2007, №7, мод. 661; ҚҶТ аз 22.07.2013с. №988; аз 20.06.2019 с., №1617; аз 20.04.2021с., №1778)

### БОБИ I. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

#### Моддаи 1. Мақсади Қонуни мазкур

Мақсади Қонуни мазкур бо назардошти ҳифзи саломатии аҳоли, амнияти давлатӣ ва ҷамъиятӣ, амалӣ намудани сиёсати давлатӣ ва шартномаҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи муомилоти қонунии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо, мубориза бар зидди муомилоти ғайриқонунии онҳо, пешгирии нашъамандию токсикомандӣ ва расонидани ёрии наркологи ба шахсони гирифтори нашъамандӣ ва токсикомандӣ мебошад.

#### Моддаи 2. Мафҳумҳои асосие, ки дар Қонуни мазкур истифода мешаванд

Дар қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

**муомилоти қонунии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо**-фаъолият оид ба кишукори растаниҳои нашъадор бо мақсадҳои илмӣ, таҳия, истеҳсол, тайёр кардан, коркард, нигоҳ доштан, интиқол, муросилот, додан, фурӯш, тақсимот, соҳиб шудан, истифода, воридот ва содирот, ки дар асоси иҷозатнома амалӣ карда мешаванд ва нобуд кардан, ки бе иҷозатнома ба амал бароварда мешавад;

**муомилоти ғайриқонунии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо** - фаъолияти вобаста ба кишукори растаниҳои нашъадор, таҳия, истеҳсол, тайёр кардан, коркард, нигоҳдошт, интиқол, фиристонидан, додан, фурӯш, тақсимот, соҳиб шудан, истифода, воридот, содирот ва нобуд кардани воситаҳои нашъадор воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо, ки бар ҳилофи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардад;

**Қвотани давлатии воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ (минбаъд Қвотани давлатӣ)** - миқдори муайяни воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ, ки бо назардошти шартномаҳои байналмилалӣ, ба мақсади муомилоти қонуни аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар шудааст;

**Рӯйхати миллии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо (минбаъд Рӯйхати миллий)** – номгӯиҳои муназзами воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо, ки муомилоташон манъ ё маҳдуд буда, дар Ҷумҳурии Тоҷикистон зери назорат қарор доранд;

**воситаҳои нашъадор** - маводи сунъӣ ё табиӣ, шаклҳои дорувории онҳо, инчунин растаниҳое, ки дар Конвенсияҳои байналмилалӣ дахлдор ва Рӯйхати миллий айнан гурӯҳбанд шудаанд;

**моддаҳои психотропӣ** - маводи сунъӣ ё табиӣ, шаклҳои дорувории онҳо, ки дар Конвенсияи байналмилалӣ дахлдор ва Рӯйхати миллий айнан гурӯҳбанд шудаанд;

**Ҳаммонанди (аналоги) маводи нашъаовар** – маводе, ки дар конвенсияҳои байналмилалӣ дахлдор ҳамчун воситаи нашъадор ё моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо гурӯҳбандӣ нашуда, ба Рӯйхати миллий дохил нагардидааст ва сохтори химиявӣ хусусиятҳои ба сохтори химиявӣ ва хусусияти маводи нашъаовар, ки таъсири психоактивӣ дорад, монанд мебошад (ҚҶТ аз 20.04.2021с., №1778).

**прекурсорҳо** - маводе, ки дар Конвенсияи байналмилалӣ дахлдор ва Рӯйхати миллий ҳамчун асос ё ёрирасон барои истеҳсол, тайёр кардан ва коркарди воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ гурӯҳбанд шудаанд;

**киштукори растаниҳои нашъадор** - кишт ва нигоҳубини растаниҳое, ки дар Конвенсияи байналмилалӣ дахлдор ва Рӯйхати миллий айнан гурӯҳбанд шудаанд;

**истеҳсоли воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ** - амалиёте, ки барои ҳосил кардани пайдарпаи (сериявӣ) воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ равона шудааст;

**коркарди воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ** - амалиёте, ки дар натиҷаи онҳо воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ аз омехтаҳо тоза мешаванд ё ба дигар моддаҳои ба воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ мансуб набуда, табдил дода мешаванд;

**тайёр кардани воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ** - амалиёте, ки дар натиҷаи онҳо аз воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо шаклҳои барои истифода тайёри воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ ё шаклҳои дорувории онҳо ҳосил карда мешаванд;

**тақсимоли воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ** - амалиёте, ки дар натиҷаи он шахсони ҳуқукии мушаххас тибқи тартиби муқарраркардаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон миқдори барои онҳо муайяннамудаи воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропиро барои муомилот мегиранд;

**интиқоли воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ** - аз як ҷо ба ҷои дигар бурдани воситаҳои

нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо дар ҳудуди ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон, новобаста аз намуди наклиёти истифодашуда; (ҚҚТ аз 20.06.19 с., №1617)

**воридоту содироти воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо** - гузаронидани воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо ба ҳудуди гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё аз каламрави гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон; (ҚҚТ аз 20.06.19 с., №1617)

**истеъмоли ғайриқонунии воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ**- истеъмоли воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ бе таъиноти духтур;

**суниистеъмоли воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ** – ба таври мунтазам қасдан истеъмол намудани воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ бе таъиноти духтур;

**соҳиб шудан ба воситаҳои нашъадор , моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо** – харидан, ёфта аз онҳо худ кардан, гирифтани ба ивази дигар Аше ва мол, қарз ё ҳадя ва ба ивази қарз додани воситаҳои нашъадор , моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо, инчунин чамъ намудани растаниҳои нашъадори хурдӣ ё қисмҳои онҳо, ё ин ки ба боқимондаҳои ҳифзнашавандаи кишти растаниҳои нашъадор баъди чамъовариҳои онҳо ва бо дигар роҳҳо соҳиб шудан;

**фиристонидани воситаҳои нашъадор , моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо** – интиқол додани воситаҳои нашъадор , моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо ба воситаи почта ва шӯъбаҳои бағоч ва ё бо дигар тарз ба иштироки интиқолдиҳанда;

**нигоҳ доштани воситаҳои нашъадор , моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо** – ҳама гунна амалиёте, ки бо қасдона ихтиёрдорӣ намудани (бо худ, дар бино, дар пинҳонгоҳ ва дигар ҷойҳо) воситаҳои нашъадор , моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо алоқаманданд;

**ба соҳибияти каси дигар додани воситаҳои нашъадор , моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо** – ҳама гуна тарзҳои паҳн намудани (фурӯш, ҳадя, иваз, ба ивази қарз додан, додани қарз ва бо дигар тарз) воситаҳои нашъадор , моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо;

**бемори нашъаманд (токсикоманд)** - шахсе, ки нисбати ӯ аз ҷониби сохторҳои салоҳиятдори вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон бемории нашъамандӣ (токсикомандӣ) ташхис шудааст;

**нашъамандӣ** - беморие, ки аз заҳролудшавии паиҳами организм дар катиҷаи суниистеъмоли воситаҳои нашъадор, ки дар Конвенсияҳои байналхалқии дахлдор ва Рӯйхати миллий айнан гурӯҳбанд шудаанд ба вучуд омада, ба вобастагии рӯҳию ҷисмонӣ аз онҳо тавсия мешавад;

**токсикомандӣ** - беморие, ки аз заҳролудшавии паиҳами организм дар натиҷаи суниистеъмоли маводи доруворӣ ва маводҳои дигари ба воситаҳои нашъадор мансуб набуда ба вучуд омада, ба вобастагии рӯҳию ҷисмонӣ аз онҳо тавсиф мешавад.

### **Моддаи 3. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон барои воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо**

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ, инчунин шартномаҳои байналмилалӣ аз ҷониби Ҷумҳурии Тоҷикистон эътирофшуда, иборат аст. (ҚҚТ аз 20.06.19 с., №1617)

## **БОБИ II.**

### **МОНОПОЛИЯИ ДАВЛАТӢ ДОИР БА НАМУДҲОИ АСОСИИ ҶАҶОЛИЯТ ДАР СОҶАИ МУОМИЛОТИ ВОСИТАҲОИ НАШЪАДОР.**

#### **НАЗОРАТИ ДАВЛАТӢ ДАР СОҶАИ МУОМИЛОТИ МОДДАҲОИ ПСИХОТРОПӢ ВА ПРЕКУРСОРҲО**

### **Моддаи 4. Монополияи давлатӣ доир ба намудҳои асосии ҷаҷолият дар соҳаи муомилоти воситаҳои нашъадор. Назорати давлатӣ дар соҳаи муомилоти воситаҳои нашъадор , моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо**

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон доир ба намудҳои асосии ҷаҷолият дар соҳаи муомилоти воситаҳои нашъадор : киштукори растаниҳои нашъадор, таҳия, истеҳсол, тайёр кардан, коркард, тақсимот, воридот ба Ҷумҳурӣ ва содирот аз он, инчунин ба нобуд кардан: монополияи давлатӣ амал мекунад.

Намудҳои асосии ҷаҷолият дар соҳаи муомилоти воситаҳои нашъадор аз тарафи ташкилотҳои давлатӣ дар асоси иҷозатнома ва дар доираи квотаи давлатӣ сурат мегирад.

Ҷаҷолият дар соҳаи муомилоти воситаҳои нашъадор вобаста ба нигоҳ доштан, интиқол, муросилот, додан, фурӯш, соҳиб шудан ва истифодаи он дар доираи квотаи давлатӣ дар асоси иҷозатнома сурат мегирад;

Ҷаҷолият дар соҳаи муомилоти моддаҳои психотропӣ дар доираи квотаи давлатӣ дар асоси иҷозатнома сурат мегирад.

Ҷаҷолият дар соҳаи муомилоти прекурсорҳо дар асоси иҷозатнома сурат мегирад.

**Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муомилоти ҳаммонанди (аналоги) маводи нашъаовар манъ мебошад (ҚҚТ аз 20.04.2021с., №1778).**

**Моддаи 5. Ташкили назорати давлатӣ дар соҳаи муомилоти қонунии воситаҳои нашъадор моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо**

Ташкил ва амалӣ намудани назорати давлатӣ дар соҳаи муомилоти қонунии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо аз ҷониби Агентии назорати маводи нашъадори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд Агентӣ) ва дигар мақомоти давлатӣ дар доираи салоҳияте, ки қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намудааст, сурат мегирад.

Агентӣ мақомоти ҳифзи ҳуқуқ буда, фаъолияти мақомоти давлатиро вобаста ба муомилоти қонунии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо **мубориза бар зидди муомилоти ғайриқонунии онҳо**, пешгирии нашъаманда инчунин барқароркунии иҷтимоии беморони нашъамандӣ, ҳамоҳанг ва назорат мекунад.

**Моддаи 6. Салоҳияти Агентӣ**

Агентӣ дорои салоҳиятҳои зерин мебошад:

**мубокики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи муомилоти қонунии прекурсорҳо иҷозатнома (литсензия) медиҳад;**

Рӯйхати миллии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳоро дар якҷоягӣ бо вазорату идораҳои дахлдор таҳия намуда, барои тасдиқ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд;

тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯиро анҷом дода, аз ҷумла дар минтақаҳои назорати сарҳадӣ ва гумрукӣ таҳқиқ ва тафтишоти пешакӣ мебарад;

дар сурати мавҷуд будани асосҳои кофӣ барои гумонбар намудани шахрванд дар содир кардани ҳуқуқвайронкунӣ ё ҷиноятҳои ба воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо алоқаманд буда, ҳуҷҷатҳои шахсияти онҳоро тасдиқунандаро, ҳамчунин дигар ҳуҷҷатҳои барои санҷиши риояи қоидаҳое, ки назорати иҷрояшон ба зиммаи Агентӣ гузошта шуда лозиманд, тафтиш менамояд;

тибқи тартиби муайяннамудаи қонун, шахсонро, ки дар содир кардани ҷиноятҳои ба воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо алоқаманд гумонбар шудаанд, барои муоинаи тиббӣ бо мақсади муқаррар кардани истеъмоли воситаҳои нашъадор ё моддаҳои психотропӣ аз ҷониби онҳо мефиристад;

аз вазорату идораҳои дахлдор маълумотҳоро, ки барои баҳисобгирӣ ва назорати фаъолияти онҳо дар соҳаи муомилоти қонунии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо, пешгирии нашъамандӣ, барқароркунии иҷтимоии беморони гирифтори нашъамандӣ заруранд, дастрас менамояд;

якҷоя бо намояндагони вазорату идораҳои дахлдор тартиби ниғаҳдошт ва ҳифзи воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳои аз ҷониби онҳо гирифташударо тафтиш менамояд;

фаъолияти қорхона, ташкилот ва муассисаҳоро доир ба масъалаҳои муомилоти қонунии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо, пешгирии нашъамандӣ ва барқароркунии иҷтимоии шахсони гирифтори нашъамандиро назорат менамояд;

дар бораи бартараф кардани камбудии зимни тафтиш ошкоршуда дар соҳаи муомилоти қонунии воситаҳои нашъадор, маводи психотропӣ ва прекурсорҳо, дастурҳо медиҳад;

маълумотҳоро оиди талаботи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ чамбаст намуда, онро тибқи тартиби муқарраргардида ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд;

дар муносибатҳои байналмилалӣ доир ба масъалаҳои муомилоти қонунии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо, мубориза бар зидди муомилоти ғайриқонунии онҳо, пешгирии нашъамандӣ ва барқароркунии иҷтимоии нашъамандон, бо тартиби муайяннамудаи қонунгузорӣ аз номи Ҷумҳурии Тоҷикистон намояндагӣ менамояд;

ичрои ӯҳдадориҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар соҳаи назорати воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо мубокики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон таъмин менамояд;

тибқи тартиб ва ҳолатҳои пешбининамудаи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба кормандони Агентӣ бо худ гирифта гаштан, нигоҳдории яроқи оташфишон, воситаҳои махсус, инчунин сағҳои хизматиро иҷозат медиҳад.

Агенти дорои дигар салоҳиятҳо низ мебошад, ки онҳоро қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

**Моддаи 7. Кормандони Агентӣ. Ҳуқуқ, ӯҳдадорӣ ва ҷавобгарии онҳо**

*Кормандони Агентӣ шахсоне мебошанд, ки танҳо дорои шахрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, дар воҳидҳои сохтори Агентӣ мансабҳои дахлдорро ишғол менамоянд ва рутбаҳои махсус доранд. (ҚҶТ аз 20.06.19 с., №1617)*

*Ҳангоми ба Агентӣ ба қор қабул шудан шахрвандон, ба ғайр аз ҳуҷҷатҳои пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин эълонияҳо дар бораи даромад ва вазъи молумулкии худро пешниҳод менамоянд. (ҚҶТ аз 20.06.19 с., №1617)*

аз шахрвандон ва шахсони мансабдор қатъи гардондани ҳуқуқвайронкуниро амалҳои, ки барои иҷрои

ваколатҳои Агентӣ ҳалал мерасонанд, талаб кунанд ва дар сурати иҷро накардани ин талаботҳо чораҳои иҷбории дар қонун пешбинишударо ба қор баранд;

аз рӯи парвандаҳою ҳуҷҷатҳои таҳти қорғузории Агентӣ қарордошта, шаҳрвандон ва шахсони мансабдорро ба Агентӣ даъват кунанд;

ҳангоми анҷом додани амалҳои алоҳидаи ҷустуҷӯӣ, ба мақсади таъмини тартиботу амнияти ҷамъиятӣ, муҳофизати ҳаёт ва саломатии шаҳрвандон, ба минтақаҳои алоҳидаи маҳал ё объектҳо даромадани шаҳрвандонро муваққатан маҳдуд гардонанд ё манъ намоянд;

дар мавридҳои вобаста ба ошқор қардан, пешгирӣ намудани ҷиноят, дастгир намудани ҷиноятқор аз тамоми намудҳои нақлиёти ҷамъиятии шаҳрӣ, наздишаҳрӣ ва маҳаллӣ, инчунин аз воситаҳои алоқа, ки ба қорхонаҳо, ташкилотҳо ва муассисаҳо новобаста аз шакли моликият ва ба шаҳрвандон тааллуқ, доранд, бепул истифода баранд.

Ба ғайр аз ин ба қормандони Агентӣ амали ҳуқуқҳое, ки дар моддаҳои 13-17 (ба ғайр аз банди 1 қисми панҷуми моддаи 17), моддаи 18, **моддаи 21, моддаҳои 24-34** Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи милиса" пешбинӣ гардидаанд, татбиқ мегардад.

Қормандони Агентӣ дорои ўҳдадорӣҳое мебошанд, ки онҳоро Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ пешбинӣ намудаанд. (**ҚҶТ аз 20.06.19 с., №1617**)

Таъмини нафақаи қормандони Агентӣ дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи таъмини нафақаи хизматчиёни ҳарбӣ" сурат мегирад.

Тартиб ва шартҳои адои хизмат дар Агентӣ мутобиқи низомномаи дахлдор, ки Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ менамояд, муайян қарда мешавад.

Қормандони Агентӣ барои содир қардани ҳуқуқвайронкуниҳо, мутобиқи қонунғузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобғарӣ қашада мешаванд.

***Моддаи 7<sup>1</sup>. Пешниҳоди эълонияҳо дар бораи даромад ва вазъи молумулкии қормандони Агентӣ***

*Қормандони Агентӣ (ба истиснои ҳайати техникӣ ва хизматрасон) эълонияҳо дар бораи даромад ва вазъи молумулкии худро бо тартиби муқаррарнамудаи қонунғузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамоянд. (**ҚҶТ аз 20.06.19 с., №1617**)*

**Моддаи 8. Иҷозатномадиҳӣ ба фаъолият дар соҳаи муомилоти воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо**

Иҷозатномадиҳӣ ба фаъолият дар соҳаи муомилоти воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо тибқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон « Дар бораи иҷозатномадиҳӣ ба баъзе намудҳои фаъолият» амалӣ гардонида мешавад.

**Моддаи 9. Киштукори растаниҳои нашъадор ба мақсадҳои илмӣ, таҳия, соҳиб шудан, тайёр қардан, қорқард, истехсол, ниғаҳдорӣ, додан, фурӯш, тақсимот ва ҳисобу китоби воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо**

Киштукори растаниҳои нашъадор ба мақсадҳои илмӣ, ҳамчунин таҳияи воситаҳои нави нашъадор ва моддаҳои психотропӣ, фақат аз тарафи муассисаҳои илмӣ-тадқиқотие, ки тибқи Қонуни мазкур литсензия доранд, амалӣ мегардад.

Соҳиб шудан, тайёр қардан, қорқард ва истехсоли воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ мутобиқи шартномаҳои байналмилалӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳудуди Қвотаи давлатӣ амалӣ мегардад.

Номгӯи таҷҳизот барои тайёр қардан, қорқард ва истехсоли воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ, инчунин тартиби истифода ва нобуд сохтани онҳоро Вазорати тандурустӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мувофиқаи Агентӣ муайян мекунад.

Қорхонаҳо, ташкилотҳо ва муассисаҳое, ки воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо истехсол мекунанд, мувофиқи тартиби муайяннамудаи қонунғузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Регистри давлатӣ дохил қарда мешаванд.

Тартиби ҳисобу китоб, ниғаҳдорӣ, тақсимот, додан ва фуруши воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ, мутобиқи қонун ғузории Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи Вазорати тандурустӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати қорҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мувофиқаи Агентӣ муқаррар қарда мешавад.

Рекламаи воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ аст.

**Моддаи 10. Хусусияти интиқол, муросилот, воридот ва содироти воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо**

Интиқол ва муросилоти воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо аз тарафи шахсони ҳуқуқӣ, ки тибқи Қонуни мазкур литсензия доранд, сурат мегирад. Зимнан муросилоти почтавии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо манъ аст.

Барои ҳар дафъаи убур намудани сарҳади ғумруқӣ бо мақсади ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид намудани воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо ва ё содир намудани онҳо аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон бояд, ки иҷозатнома ва сертификат намунаи байналмилалӣ бо тартиби

муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон гирифта шавад. Додани иҷозатномаи додашуда ба дигар корхона, ташкилот ва муассиса новобаста ба он, ки онҳо литсензия барои фаъолият дар соҳаи муомилоти қонунии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо доранд, манъ аст. (ҚҶТ аз 20.06.19 с., №1617)

Воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳое, ки бидуни литсензия ва иҷозатнома ба қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид ё аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон содир мешаванд, мусодира мегарданд. (ҚҶТ аз 20.06.19 с., №1617)

Воридот, содирот ва интиқоли транзитии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобики қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шартномаҳои байналмилалӣ, ки аз тарафи Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф шудаанд, сурат мегирад. (ҚҶТ аз 20.06.19 с., №1617)

### **БОБИ Ш.**

#### **ИСТИФОДАИ ВОСИТАҲОИ НАШЪАДОР, МОДДАҲОИ ПСИХОТРОПӢ ВА ПРЕКУРСОРҲО**

##### **Моддаи 11. Истифодаи воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо**

Истифодаи воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ бо мақсадҳои тиббӣ мувофиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ва тибқи тартиби муайянкардаи Вазорати тандурустӣ бо мувофиқаи Агентӣ амалӣ мегардад.

Истифодаи воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ дар фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ, илмӣ-тадқиқотӣ, таълимӣ, экспертӣ (ташхисӣ) ва байторӣ аз ҷониби вазорату идораҳои дахлдор дар мувофиқа бо Агентӣ бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардад.

Истифодаи прекурсорҳо бо мақсадҳои тиббӣ, оперативӣ-ҷустуҷӯӣ, илмӣ-тадқиқотӣ, таълимӣ, экспертӣ (ташхисӣ), байторӣ, саноатӣ аз ҷониби вазорату идораҳои дахлдор дар мувофиқа бо Агентӣ бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардад.

##### **Моддаи 12. Рӯйхати миллии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо**

Воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо, ки мутобики шартномаҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода ва муомилоташон манъ ё маҳдуд аст, ба Рӯйхати миллий дохил карда мешаванд.

Воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо вобаста ба дараҷаи хавфнокӣ барои саломатии инсон ҳангоми сӯиистеъмоли онҳо ва бо назардошти он, ки ба қадом мақсадҳо онҳо истифода мешаванд, дар Рӯйхати миллий гурӯҳбанд мешаванд.

Рӯйхати миллий ба таври расмӣ, бо тартиби муайяннамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон интишор мешавад.

### **БОБИ IV.**

#### **ҶОРАҲОИ МУҲОЛИФАТ БА МУОМИЛОТИ ҒАЙРИҚОНУНИИ ВОСИТАҲОИ НАШЪАДОР, МОДДАҲОИ ПСИХОТРОПӢ ВА ПРЕКУРСОРҲО**

##### **Моддаи 13. Муҳолифат ба муомилоти ғайриқонунии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо**

Муҳолифат ба муомилоти ғайриқонунии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо аз ҷониби мақомот ва ташкилотҳои дахлдор дар доираи ваколати ба онҳо додашуда, сурат мегирад.

Мубориза бар зидди истеъмоли ғайриқонунии воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропи Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар мақомоту ташкилотҳои дахлдор дар доираи ваколати ба онҳо додашуда бо мувофиқаи Агентӣ ташкил менамоянд.

##### **Моддаи 14. Ирсоли назоратшавандаи воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо**

Бо мақсади пешгирӣ намудани муомилоти ғайриқонунии байналмилалӣ воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо ва ошкор намудани шахсони иштирокчи ин гуна муомилот, мақомоти мувофиқи қонун ваколатдори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳар як ҳолати алоҳида, мутобики шартномаҳо бо мақомоти салоҳиятдори давлатҳои хориҷӣ ё дар асоси шартномаҳои байналмилалӣ, ки онҳоро Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф намудааст, усули ирсоли назоратшавандаро истифода мебаранд, яъне тахта назорати худ ба Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид ва аз Ҷумҳурии Тоҷикистон содир кардан ё ба транзити воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон роҳ медиҳанд.

Дар сурати қабул шудани қарор оиди истифодаи ирсоли назоратшаванда, агар давлате, ки ба он бурдани воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо пешбинӣ шудааст, давлати хориҷӣ бошад, пас парвандаи ҷиноӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон оғоз карда намешавад ва дар бораи қарори қабулшуда бетаъхир Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон хабардор карда мешавад.

Ирсоли назоратшавандаи воситаҳои нашьадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо мумкин аст дар худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон низ бо огоҳӣ ва тахти назорати мақомоте (воҳидҳое), ки барои амалӣ намудани фаъолияти оперативӣ-чустучӯй ҳуқуқ доранд, истифода бурда шавад.

## **БОБИ V.**

### **ЧОРАҲОИ ПЕШГИРИИ ИСТЕЪМОЛИ ҒАЙРИҚОНУНИИ ВОСИТАҲОИ НАШЪАДОР ВА МОДДАҲОИ ПСИХОТРОПӢ**

#### **Моддаи 15. Истеъмоли воситаҳои нашьадор ва моддаҳои психотропӣ**

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истеъмоли воситаҳои нашьадор ва моддаҳои психотропӣ бе таъиноти духтур манъ аст.

Таъин намудани истеъмоли воситаҳои нашьадор ва моддаҳои психотропӣ бо тартиби муайян намудани Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардад.

#### **Моддан 16. Ошкор намудани шахсоне, ки воситаҳои нашьадор ё моддаҳои психотропӣ ва ғайриқонуни истеъмол мекунанд**

Агар барои гумон намудани шахс ба истеъмоли ғайриқонунии воситаҳои нашьадор ё моддаҳои психотропӣ асосҳои кофӣ мавҷуд бошанд, ӯ бояд дар муассисаҳои наркологии Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз муоинаи тиббӣ гузаронида шавад.

Воқеияти истеъмоли ғайриқонунии воситаҳои нашьадор ё моддаҳои психотропӣ дар асоси натиҷаҳои муоинаи тиббӣ муқаррар карда мешавад.

Муқаррар намудани ҳолатҳои мадҳушӣ салоҳияти духтуре мебошад, ки ба зиммааш вазифаи гузаронидани муоинаи тиббӣ гузошта шудааст.

Таъхиси бемории "нашъамандӣ" ё "токсикомандӣ" аз ҷониби комиссияи машваратии тиббӣ дар асоси натиҷаҳои таҳқиқоти тиббӣ дар муассисаҳои наркологии Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад.

#### **Моддан 17. Табобат ва баҳисобгирии шахсоне, ки ғайриқонуни истеъмоли воситаҳои нашьадор ё моддаҳои психотропӣ мекунанд**

Табобати беморони нашъамандӣ ва токсикомандӣ дар сурати мурочиати ихтиёриашон, шахсони ба синни 16-солагии нарасида бошад, бо розигии волидайн ё дигар намоёндагони қонунии онҳо сурат мегирад.

Табобати нашъамандӣ ва токсикомандӣ ба истиснои ҳолатҳои муайяннамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон фақат дар муассисаҳои наркологии Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида мешавад.

Беморони гирифтори нашъамандӣ ё токсикомандӣ пас аз табобат бояд тахти мушоҳидаи диспансерӣ бо тартиб ва мӯҳлати муайянкардаи Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор гиранд.

Беморони гирифтори нашъамандӣ, токсикомандӣ ва шахсоне, ки нисбати онҳо воқеияти истеъмоли ғайриқонунии воситаҳои нашьадор ва моддаҳои психотропӣ муқаррар шудааст, тибқи тартиб ва ба мӯҳлати муайянкардаи Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар якҷоягӣ бо Вазорати қорҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта мешаванд.

Табобати маҷбурии беморони нашъамандӣ ва токсикомандӣ мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад.

#### **Моддан 18. Ҳуқуқи беморон ҳангоми ба онҳо расондани кӯмаки наркологӣ**

Шахсоне, ки ихтиёран барои табобат аз нашъамандӣ ё токсикомандӣ муроҷиат кардаанд, ҳуқуқ, доранд ба:

ғрифтани ёрии бемузди наркологӣ дар ҳаҷми пешбининамудаи Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

ниҳонӣ будани табобат, ба истиснои ҳолатҳои ба ҷавобгарии ҷиноятӣ ё маъмурий кашидани онҳо;

нигоҳ доштани манзилгоҳ ва ҷои қор дар тамоми вақти дар беморхона будан;

ғрифтани варақаи қорношоямӣ барои тамоми вақти дар муолиҷа будан.

## **БОБИ VI.**

### **МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ**

#### **Моддан 19. Баҳисобгирӣ, нигоҳдорӣ, мусодира ва нобуд кардани воситаҳои нашьадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо, инчунин асбобу таҷҳизоти истеҳсоли онҳо**

Баҳисобгирӣ, нигоҳдорӣ, мусодира ва нобуд кардани воситаҳои нашьадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳое, ки аз муомилоти қонунӣ ва ё ғайриқонуни гирифта шудаанд, инчунин асбобу таҷҳизоти истеҳсоли онҳо тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешаванд.

Воситаҳои нашьадор, моддаҳои психотропӣ, прекурсорҳо, инчунин асбобу таҷҳизоте, ки истифодаи минбаъдаи онҳо дар муомилот номатлуб дониста мешавад, бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати

*Ҷумҳурии Тоҷикистон нобуд карда мешаванд. (ҚҶТ аз 22.07.2013с. №988)*

**Моддаи 20. Ҷавобгарӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур**

Шахсоне, ки ба вайрон кардани Қонуни мазкур ғуннаҳкоранд, тибқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

**Моддаи 21. Муқаррароти давраи гузариш**

Муқаррар карда шавад, ки то ба таъмини пурраи Бучети давлатӣ гузаштани Агенти назорати маводи нашъаовари назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нафакаи кормандони он мувофиқи тартиби муайяннамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоб карда мешавад.

**Моддаи 22. Назорати иҷрои Қонуни мазкур**

Назорати иҷрои Қонуни мазкур аз ҷониби Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва прокуророни тобеъи ӯ буда амалӣ мегардад.

Президенти  
Ҷумҳурии Тоҷикистон  
ш. Душанбе  
10 декабри соли 1999  
№ 873

Э. РАҲМОНОВ

**ҚАРОРИ МАҶЛИСИ ОЛИИ  
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

**Оиди мавриди амал қарор додани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон  
"Дар бораи воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо"**

**(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 1999, №12, мод.313)**

**Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:**

1. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо" пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.
2. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон  
- ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон доир ба мутобик намудани қонунҳои амалкунандаи ҷорӣ бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо"

таклифҳо пешниҳод намояд;  
- қарорҳои ҳудро ба Қонуни мазкур мутобиқ намояд.

**Раиси Маҷлиси Олии  
Ҷумҳурии Тоҷикистон  
ш. Душанбе 10 декабри соли 1999  
№ 874**

**С. РАҶАБОВ**